

ТОП-10 відкриттів біблійної археології 2019 року

Археологічні відкриття, оголошені в 2019 році, продовжують розширювати наше розуміння Біблії – починаючи від стін розміром з Голіафа і закінчуючи глиняними відбитками печаток розміром з ніготь пальця.

Археологи та вчені, які досліджують Біблію, протистоять ідеї, що археологія доводить достовірність Біблії. Але багато медіа-сюжетів, що сповіщають про ці відкриття, визнають правдивість Біблії загалом або у цих конкретних випадках. Заява археолога Нельсона Глюка про те, що “жодна археологічна знахідка ніколи не суперечила Біблії”, все ще актуальна.

Примітка. Цей список є суб’єктивним та базується на повідомленнях ЗМІ. Найбільш значні відкриття біблійної археології, здійснені у 2019 році, можливо, не будуть відомі протягом кількох років, поки праця 2019 року не буде опублікована у рецензованих наукових виданнях.

10) ФІЛІСТИМЛЯНИ МАЛИ ЄВРОПЕЙСЬКЕ ПОХОДЖЕННЯ

Нове дослідження ДНК було спонукане відкриттям 2016 року старовинного филистимського кладовища на місці Ашкелону, на території сьогодні південного Ізраїлю.

ДНК, взята зі скелетів з поховань у филистимському місті Ашкелон у сучасному Ізраїлі, показала їх європейське походження. Це підтверджує те, що Біблія говорить про филистимлян. Єремії 47:4 і Амоса 9: 7 пов’язують филистимлян з Кафтором, який був ідентифікований як Крит, колискою мінойської цивілізації. Запис ДНК показує, що филистимляни швидко одружилися з місцевим населенням, розбавивши генетичну ознаку.

9) БУТТЯ МІСТИТЬ ПРАВДИВУ ІНФОРМАЦІЮ ЩОДО ЕДОМА

Залишки храму, виявлені в Тимні, спочатку використовувались

египтянами в епоху бронзи, а пізніше едомляни в залізному віці. Археологи, які вивчали поклади мідного шлаку з Тимни в Ізраїлі та Файнана в Йорданії (два місця на південь від Мертвого моря), встановили, що едомляни більше 3000 років тому застосовували передові, стандартизовані методи видобутку міді. У світлі цього відкриття вони дійшли висновку, що Едомітське царство було утворене в середині 11 століття до нашої ери, приблизно на 300 років раніше, ніж вважалося до цього. Буття 36:31 говорить, що в Едомі були царі, перш ніж з'явилися ізраїльські царі.

8) РІГ ЖЕРТОВНИКА

Ріг жертівника, знайдений при розкопках Шило на Західному березі.

Розкопки 2019 року в Тель-Шило, на місці, де кілька століть стояла ізраїльська скинія, виявили ріг вівтаря. Відкриття ілюструє 1 Царів 2:28: “втік Йоав до Господньої скинії і схопився за роги жертовника”.

7) СТІНА ГОЛІАФА В ГАТІ

Вид на Водні ворота в Геті, літо 2019 року (Археологічний проект Арен Мейр / Tell es-Safi / Gath)

Цього року розкопки в Тель-ес-Сафі (филистимське місто Гат) сягали шару, що датується 11 століттям до нашої ери, тобто часу царя Давида. Стіни у цьому шарі товщиною майже 4 метри, вдвічі товщі, ніж раніше розкопані стіни 10-го та 9-го століть. Археолог Арен Мейєр назвав його “шаром Голіафа” на честь найвідомішого жителя міста того часу.

6) МОЗАЇКА З ЗОБРАЖЕННЯМ ХЛІБІВ І РИБИ

Барвиста мозаїка, яку нещодавно знайшли в старовинній церкві в Ізраїлі, представляє собою чудо, про яке Ісус вчинив неподалік – годування 5000 – кажуть археологи.

Археологи виявили мозаїку на руїнах візантійської церкви, побудованої близько 450 р. н. е. в місті Декаполіс, що в Гіппос Суссіта. Церква, що виходить на східний берег Галілейського моря, була знищена окупантами в 614 році нашої

ери. Ця сцена, де Ісус годує 5000 людей, знайдена в несподіваному місці, може дещо сказати про те, де відбулося це чудо. Традиційне місце насичення 5000, знаходиться далі на північ.

5) ПЕЧАТКА «ВЛАСНІСТЬ ГААЛЯХУ, СИНА ІММЕРОВОГО»

Волонтери проекту «Просівання гори на храмі» намагаються відкрити історичні артефакти. (Проект просіювання храмової гори)

Коли проект просівання храмової гори продовжився на новому місці в Єрусалимі, дослідники оголосили про знахідку глиняного відбитка (булли), назвавши його “першим читаним давньоєврейськм надписом, знайденим на Храмовій горі”. Священицька сім’я Іммера служила в храмі (1 Хронік 24:14). Пашура, сина Іммера, називано начальником Господнього дому; за його наказом Єремія був побитий і вкинутий до в’язниці (Єр. 20:1–2).

4) ПЕЧАТКА “ВЛАСНІСТЬ АДОНІЇ, ЦАРСЬКОГО УПРАВИТЕЛЯ”

Нещодавно в проекті просіювання міста Давида, взятому із землі, розкопаної під аркою Робінсона, було виявлено невеликий зліпок глини 7 століття до н.е. (Eliyahu Yanai / надано місто Давида)

Ще одна булла, оголошена цього року, була знайдена в просіяному матеріалі, взятому під Аркою Робінсона в південно-західному куті Храмової гори в 2013 році. Вона була датована 7 століттям до нашої ери. Троє чоловіків у Старому Завіті носили ім’я “Адонія», в тому числі син царя Давида. Але жоден з них не жив у 7 столітті, тож це четвертий Адонія. Посада царського управителя відома з декількох біблійних текстів.

3) ПЕЧАТКА “НЕТАН-МЕЛЕХ, ЦАРСЬКИЙ СЛУГА”

Ця булла була виявлена □□ в розкопці стоянки на Гіваті – найбільшій діючій розкопці в Єрусалимі (з 2007 року). Археологи добули її з руїн будівлі, яка, ймовірно, була зруйнована під час вавилонського зруйнування Єрусалиму в 586

р. до н.е. У 2 книзі Царів 23:11 Нетан-Мелех описується як посадовець при дворі царя Йосії. Фраза «слуга царя» часто зустрічається в Біблії та на буллах.

2) КІР'ЯТ-ЄАРІМ ВІДПОВІДАЄ ЕММАУСУ

Археологи виявили масивні фортифікаційні стіни в Kiriath Yearim

У розповіді про Ісуса та двох учнів на дорозі до Еммауса в Луки 24: 13–34, місцезнаходження Еммауса описується як 60 римських стадій від Єрусалиму, що складає 11 кілометрів. Протягом століть вчені намагалися з'ясувати місцезнаходження Еммауса. Були запропоновані об'єкти на різних відстанях на захід від Єрусалиму, але без археологічних на це доказів.

Ізраїльський археолог Ізраїль Фінкельштайн, відомий як біблійний мінімаліст і біблійний критик, запропонував це нове місцезнаходження. Цей варіант заснований на укріпленнях епохи еллінізму, які було розкрито під час його розкопок в Кір'ят-Єарімі. Він зазначає, що існує два списки елліністичних укріплених міст навколо Єрусалиму (від античного історика Йосипа Флавія і з 1 Маккавея 9:50). В обох є Еммаус. Кір'ят-Єарім знаходиться в 11 кілометрах від Єрусалиму.

Кір'ят-Єарім багато разів згадується у Старому Завіті, найвідоміша згадка – місце, де утримували Ковчег Завіту (1 Сам. 7: 1–2) до того, як цар Давид переніс його до Єрусалиму (1 Хронік 13:5–6); 2 Хронік 1:4).

1) ПАЛОМНИЦЬКА ДОРОГА ВІДКРИВАЄТЬСЯ В ЄРУСАЛИМІ

Коли в 2004 році під час проекту ремонту каналізації археологи виявили ставок Сілоам, що належить до часів Нового Завіту (Івана 9:7), вони також виявили нижній кінець вулиці першого століття, що вела до Храмової гори. З того часу ведеться робота з розкопки вулиці, щоб єврейські та християнські паломники сьогодні могли ходити тією ж дорогою, якою ходили єврейські та християнські паломники в першому столітті.

Ця підземна вулиця ще не зовсім доступна, але церемонія відкриття частини вулиці минулого літа привернула увагу американського посла серед інших сановників.

Археологічні роботи в районі міста Давида, найдавнішої частини Єрусалиму, представляють великий інтерес як для християн, так і для євреїв, але також є суперечливими. Багато жителів – це палестинські араби, і, незважаючи на зусилля археологічних інженерів, деякі з них скаржилися, що їхні будинки руйнуються через розкопки під ними.

Джерело: christianitytoday.com